

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

Силабус навчальної дисципліни

ПОРІВНЯЛЬНА ФРАЗЕОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Німецька мова і література, англійська мова»

Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури

(переклад включно), перша - німецька

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Порівняльна фразеологія
Викладач (-і)	Остапович Олег Ярославович
Контактний телефон викладача	050 513 96 01
Е-mail викладача	oleg.ostapovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	https://knf.pnu.edu.ua/hrafik-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна «Порівняльна фразеологія» знайомить студентів із базовою проблематикою усталених ідіоматичних зворотів в німецькій та українській мові з акцентом на їх позамовний, фоновий зміст та комунікативні труднощі, зумовлені культурними та ментальними відмінностями між комунікантами, які можуть виникати в процесі як усної комунікації, так і письмового перекладу. Курс входить до вибіркового циклу професійно орієнтованих дисциплін з іноземної філології, логічно пов'язаний з курсами вступу до мовознавства, країнознавства, історії мови і лексикології, теорії перекладу та практики мовлення, зарубіжної літератури, психології, філософії та надає їм практичного комунікативного спрямування. Він призначений для студентів спеціальності Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька, і читається на четвертому році навчання німецькою мовою.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Курс має на меті формування, попри суто мовну та культурну, інтегральної культурно комунікативної компетентності майбутніх викладачів двох іноземних мов та перекладачів. Ця мета досягається через аналіз базових категорій ідіоматичності, культурно-кумулятивної та культурно-дискурсивної функції мови та базових понять фонових знань, культурного компонента семантики фразеологізмів, відображення у них національної мовної картини світу, етностереотипів, лексичних реалій, трансляторних лакун, мовних та культурних символів, алюзій вертикального контексту.</p> <p>Завдання та цілі курсу</p> <ul style="list-style-type: none"> • розширення лінгвістичних і національно-культурних знань студентів, їх комунікативних, міжкультурних і перекладацьких можливостей через комплексне вивчення зв'язку німецької та української мови з культурою її носіїв, на прикладі фразеологічної складової лексичних систем відповідних мов; • збагачення словникового запасу студентів фразеологічними одиницями німецької мови для вільного живого спілкування між народами з метою забезпечення комунікативної компетенції через адекватне сприйняття мови співрозмовника та розуміння оригінальних текстів, а також з метою перекладу українських текстів із фразеологічною складовою німецькою мовою. 	
4. Програмні компетентності	
<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності</p> <p>Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>	

Фахові компетентності:

- Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії німецької мови.
- Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних теоріях, напрямках і школах лінгвокультурологічного та комунікативного спрямування.
- Забезпечення міжмовної та міжкультурної усної та письмової комунікації та міжмовного і міжкультурного обміну інформацією в різних галузях шляхом перекладу різноманітних за змістом та жанром текстів іноземною (іноземними) та українською мовами.
- Володіння прийомами забезпечення якості перекладу

5. Програмні результати навчання

- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів німецькою мовою. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10 год.
самостійна робота	60 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8-й	035 Філологія	4-й	В

Тематика навчальної дисципліни			
	Кількість годин		
	Лекції	Семинари	Самостійна робота
Thema 1. Phraseologie als linguistische Teildisziplin. Gegenstand. Aufgaben. Entstehungsgeschichte der Phraseologie des Deutschen und Ukrainischen	2	1	6
Thema 2. Definition des Phraseologismus. Merkmale der Phraseologie. Festigkeit, Reproduzierbarkeit, Idiomazität.	2	1	6
Thema 3. Klassifikation der Phraseologismen im Deutschen und Ukrainischen. Phraseologische Ganzheiten, Verbindungen, Ausdrücke	2	1	6
Thema 4. Quellen der Entstehung von Phraseologismen im Deutschen und Ukrainischen. Antike Mythologie, Bibel, klassische Literatur, Folklore, Sitten und Bräuche	2	1	6
Thema 5. Kulturspezifika der Phraseologie im Deutschen und Ukrainischen. Wörtliche Lesart, lexikalische Realienkomponenten, idiomatische Gesamtbedeutung	2	1	6
Thema 6. Sprachliche und kulturelle Symbole in deutscher und ukrainischer Phraseologie. Animalistische Symbole, Chromatonyme, Numeralia.	2	1	6
Thema 7. Ethnostereotypen in deutscher und ukrainischer Phraseologie.	2	1	6
Thema 8. Sprichwörter, Redensarten, Geflügelte Worte im Deutschen und Ukrainischen als Ausdruck der nationalen Mentalität.	2	1	6
Thema 9. Strukturelle Besonderheiten der Phraseologie im Deutschen und Ukrainischen.	2	1	6
Thema 10. Übersetzung von Phraseologismen im Sprachenpaar Deutsch - Ukrainisch. Phraseologische Kalkierung, Substitution, Deskriptive Periphrase. Falsche Freunde des Übersetzers im Bereich der Phraseologie. Phraseologische Universalien im Deutschen und Ukrainischen.	2	1	6
Загалом	20	10	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника .		

	<p>Хід виконання студентами програми здійснюється за допомогою поточної і підсумкової форм контролю.</p> <p>Система контролю знань студентів здійснюється через:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний контроль – (1) опитування на семінарських заняттях, (2) перевірку виконання студентами завдань для самостійної роботи, які мають на меті перевірити рівень теоретичних знань з курсу та практичних навичок володіння студентами німецьким мовленням; • підсумковий контроль – підсумкова контрольна робота: тестові завдання, які охоплюють матеріал лекційного курсу включно із матеріалом, що вноситься на самостійне опрацювання. <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання практичних завдань під час аудиторної роботи, підсумкове тестування, самостійну роботу.</p> <p>Розподіл балів за семестр: Аудиторна робота – 50 балів Самостійна / індивідуальна робота – 30 балів Підсумкова контрольна робота – 20 балів</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Підсумкова контрольна робота – тестові завдання, які охоплюють матеріал лекційного курсу включно із матеріалом, що вноситься на самостійне опрацювання. Передбачено одне письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pro, яке охоплює від 30 до 50 завдань (максимальна кількість балів – 20).</p>
Семінарські заняття	<p>Оцінюється відвідуваність 5 занять упродовж семестру за 10-бальною шкалою. Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за виконання практичних завдань під час аудиторної роботи становить 50 балів.</p> <p>Знання здобувача вищої освіти оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <p>«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p>

	<p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p> <p>Поточне оцінювання знань здійснюється під час проведення практичних занять і оцінюється в національній шкалі (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»). Максимальна оцінка балів за практичні заняття 25 балів. Окремо оцінюється написання контрольної роботи (5 балів) і самостійна робота (15 балів).</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків на заняття без поважної причини, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.</p> <p>При виставленні підсумкової оцінки враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин (50 балів), бали підсумкового тестування на платформі d-learn.pro (30 балів) та бали, отримані за опрацювання навчального матеріалу під час самостійної роботи студента (20 балів), що контролюється протягом тижнів контролю самостійної роботи (КСР).</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма підсумкового контролю – залік. При виставленні залікової оцінки враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин (50 балів), бали підсумкового тестування на платформі d-learn.pro (30 балів) та бали, отримані за опрацювання навчального матеріалу під час самостійної роботи студента (20 балів), що контролюється протягом тижнів контролю самостійної роботи (КСР).</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №1, користується правом перескладання заліку за відомістю №2.</p>
<p>8. Політика навчальної дисципліни</p>	

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#) та [Процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності](#).

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача.

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Перезарахування освітніх компонент:

Процедуру перезарахування унормовано [Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці](#) та [Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, UdeMy, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

Основна

1. Кияк Т.Р., Огуй О.Д., Науменко А.М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.
2. К. І. Компаративна фразеологія: Монографія. – Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2007. – 168с.
3. Мізін К. І. Людина в дзеркалі компаративної фразеології. Монографія. – Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2011. – 448с.
4. Селіванова О. О. Нариси з української фразеології (психокогнітивний та етнокультурний аспекти). – К., Черкаси: Брама, 2004. – 276 с.
5. Словник фразеологізмів української мови / Уклад. В.М. Білоноженко. – Київ: Наук. думка, 2003. – 1104с.
6. Фразеологія: знакові величини. Навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов / [Баран Я. А., Зимомря М. І., Білоус О. М., Зимомря І. М.]. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 256 с.
7. Школяренко В. І. Становлення фразеологічної картини світу німецької мови (на матеріалі писемних пам'яток VIII – XII століть) : Монографія. – Суми: СумДПУ, 2008. – 316 с.
8. Burger H. Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. – 3. Auflage. – Berlin: E. Schmidt Verlag, 2007. – 240 S.
9. Burger H., Dobrovolskij D., Kühn P., Norrick N. (ed.) Phraseologie / Phraseology. Ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung. An International Handbook of Contemporary Research, 2 Bde. Hrsg. v. Burger, Harald / Dobrovolskij, Dmitrij / Kühn, Peter / Norrick, Neal R. - Berlin, New York: Walter de Gruyter, 2007. (= Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft 28.1. und 28.2.)
10. Dobrovolskij D., Piirainen E. Figurative Language: Cross-cultural and Cross-linguistic Perspectives. – Amsterdam: Elsevier, 2005. – 452p.
11. Dobrovolskij D., Piirainen E. Symbole in Sprache und Kultur: Studien zur Phraseologie aus kultursemiotischer Perspektive. – Unveränderte Neuauflage der Ausgabe von 1997 (Studien zur Phraseologie und Parömiologie. 8). – Bochum: Brockmeyer. – 2002. – 488 S.
12. Dobrovolskij D., Piirainen E. Zur Theorie der Phraseologie. Kognitive und kulturelle Aspekte. – Tübingen: Stauffenburg Verlag, 2009. – 211 S.
13. Oguy O. D. Lexikologie der deutschen Sprache. – Winnytsya: Nowa Knyha, 2003. – 416 S.
14. Piirainen E. Widespread Idioms in Europe and Beyond. Toward a Lexicon of Common Figurative Units / E. Piirainen. – International Folkloristics. – Vol. 5. – New York / Washington / Baltimore / Bern / Frankfurt / Berlin / Brussels / Vienna / Oxford: Peter Lang, 2012. – 602p.
15. Zozmann H. Zitatenschatz der Weltliteratur: Leipzig: Hesse und Weder Verlag, 1942. — 950 S.- Nachdruck. – Köln: Anaconda Verlag, 2005. – 864 S.

Додаткова

1. Остапович О. Я., Петришак Б. Я. Системно-рівневі відношення фразеологізмів у лінгвістичній концепції Ярослава Барана. // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. – Том 20 (59). - № 6. – Филология. – Сімферополь, 2007. – С. 31-35.
2. Остапович О., Буграк В. Актуалізація дослівного прочитання фразеологізмів у художньому та публіцистичному тексті. // Матеріали VII міжвузівської конференції молодих учених «Сучасні проблеми та перспективи дослідження романських і германських мов і літератур». – Донецьк. - 2009. – С. 46-49.
3. Остапович О.Я Фразеологізми–«несправжні друзі перекладача». Імплицитні та

- інтралінгвальні аспекти // Філологічні студії. - 1-2. - N 39-40. - Луцьк. - 2007. - С. 194-198.
4. Остапович О. Я. До питання виділення національного корпусу швейцарських паремій // Актуальні проблеми германської філології. - Чернівці. - „Книги – ХХІ”. - 2008а. - С. 207-211.
5. Остапович О.Я. Функціональні характеристики найуживаніших ідіом-гельветизмів // *Studia Germanica Et Romanica*. Іноземні мови. Зарубіжна література. Методика викладання. Т. 7. - № 3 (21). - Донецьк, 2010. - С. 57-64.
6. Остапович О.Я. Ідіоматичність мови і мовлення як лінгвокогнітивна універсалія / Остапович О.Я. // „Мова і культура”. – Том 2 (138). – Випуск 13. - Київ, 2010. – С. 146-157.
7. О. Остапович. “Фразеологічні концепти” і “Фразеологічна мовна картина світу”, Когнітивна парадигма осмислення ідіоматики у слов’янських та германських лінгвокультурах // “Семантика мови і тексту”. Матеріали XI міжнародної науково-практичної конференції. - Івано-Франківськ, 2012. - С. 456-461.
8. О. Остапович, І. Коновалова. Словесні символи в ідіоматиці. Проза Е.М. Ремарка в українському та російському літературному перекладі // “Семантика мови і тексту”. Матеріали XI міжнародної науково-практичної конференції. - Івано-Франківськ, 2012. - С. 461-467.
9. Остапович О.Я. Культурна специфіка німецької фразеології. Емпірична реальність чи публіцистична фікція? // Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах. Збірник наукових праць. - Випуск 25. - Донецьк, 2012. - С. 123-138.
10. Остапович О.Я. Пейоративне і мейоративне у етнокультурних стереотипах ідіоматики // Східнослов’янська філологія: збірник наукових праць / Горлівський державний педінститут іноземних мов. - Випуск 22. - Мовознавство. - Горлівка, 2012. - С. 152-160.
11. Остапович О.Я. Національно-культурна специфіка німецької ідіоматики. “Вічна” тема – від есеїстики до наукового осмислення // Німецька фразеологія в Україні (до 80-річчя з дня народження В. І. Гаврися): колективна монографія) / Відп. Редактор М. В. Гамзюк. – К: Вид. Центр КНЛУ, 2012. – 213с. – С. 111-131.
12. Остапович О.Я. Корпусний аналіз текстових електронних масивів у вивченні фразеології іноземних мов. Методологічні принципи, практична аплікація, межі й застереження // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. - №5. – Філологічні науки. – 2008b. – С. 391-399.
13. Остапович О.Я. Народна етимологія у семантиці фразеологічних одиниць з когнітивного погляду // Сучасні проблеми германістики в Україні. Матеріали Міжнародної наукової конференції. - Дрогобич: Сурма, 2008. – С. 167-170.
14. Остапович О.Я. Статусна верифікація фразеологічних універсалій на матеріалі української, німецької та англійської мови / О.Я. Остапович // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. - Серія „Філологічні науки”. – Випуск 7. – Луцьк, 2010. – С.268-275.
15. Остапович О.Я. Українські кандидати в ідіоми-універсалії. Підсумки проекту “Widespread Idioms in Europe and Beyond” / О.Я. Остапович // Актуальні проблеми іноземної філології: лінгвістика та літературознавство: міжвуз. Збірник наукових статей – Бердянськ: БДПУ, 2013. – Вип. VIII. – 4.1.
16. Остапович О.Я. “Номо ludens” у фразеології: від антиприслів’їв та веллеризмів до гендерних рестрикцій // Науковий вісник Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського. Філологія. Соціальні комунікації. – Т. 25 (64). - № 3 (2). - Сімферополь. - 2012. – С. 60-68
17. Ostapovych O. Geflügelte Worte schweizerdeutscher Herkunft. Status und Gebrauch / Ostapovych, Oleg // Die XIV. UDGv-Tagung „Deutsche Sprache und Literatur im europäischen Kontext“. – Donezk, 2007. – S. 175-179.

18. Ostapovych O. Das internationale Forschungsprojekt "Wide Spread Idioms in Europe and Beyond". Der deutsche und ukrainische Beitrag zum Thesaurus der Idiome-Universalien / O. Ostapovych // Semantik und Pragmatik im Spannungsfeld der germanischen und kontrastiven Linguistik. - Donezk.: Nationale Universität Donezk, 2012. - S. 142-148.
19. Ostapovych O. Das internationale Forschungsprojekt "Wide Spread Idioms in Europe and Beyond" Teil II / O. Ostapovych // Donezk Studien zur Germanistik, kontrastiven und diachronen Linguistik / Hgg von L. Iagupova, V. Kaliuscenko, A. Katny, H. Roll. - Peter Lang Verlag: Frankfurt am Main / Bern / Bruxelles / New York / Oxford / Warszawa / Wien. - 2013. – S. 97-107.
20. Ostapovyč O. Kontrastive krosskulturelle Analyse von mentalen Konzepten in kognitiver Phraseologie unverwandter Sprachen / Ostapovyč O. // Phraseology in Motion I- Methoden und Kritik. Akten der Internationalen Tagung zur Phraseologie). - Basel, 2004. – Phraseologie und Parömiologie. - Bd. 19. – Schneider Verlag Hohengehren. – Baltmannsweiler, 2006. – S. 145-154.
21. Ostapovych O.O. Funktionale und kognitive Charakteristika der gebräulichsten Idiome Helvetismen // Germanistik in der Ukraine. – Jahrbuch 7'2012. - Kiev. – S. 80-89.

Викладач _____ Олег ОСТАПОВИЧ